

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Стаття присвячена дослідженню основних філософських питань, що виникли з появою та розвитком штучного інтелекту.

Ключові слова: штучний інтелект, свідомість штучного інтелекту, моральність штучного інтелекту, етика штучного інтелекту, екзистенційні аспекти штучного інтелекту.

Abstract

The article is devoted to the study of the main philosophical issues that have arisen with the emergence and development of artificial intelligence.

Keywords: artificial intelligence, consciousness of artificial intelligence, morality of artificial intelligence, ethics of artificial intelligence, existential aspects of artificial intelligence.

Вступ

Штучний інтелект вже давно є не тільки предметом науки та інженерії, він став об'єктом різноманітних досліджень та роздумів. Інтелектуальні системи викликають безліч філософських проблем, які вимагають ретельного аналізу та обговорення.

Основна частина

Свідомість і моральність штучного інтелекту є двома ключовими аспектами, що відкриваються перед філософами та науковцями у контексті розвитку таких машин. Ці аспекти відзначаються складністю і спрямовані на відкриття нових можливостей та викликів у галузі філософії, технології і суспільства. **Питання про свідомість штучного інтелекту** викликає дуже глибокий інтерес. Чи може машина мати свідомість, або це властивість виключно біологічних істот?[2][1] Для розуміння цього питання потрібно визначити, що таке свідомість і як вона виникає. Деякі філософські школи та теорії вважають, що свідомість може бути результатом складних обчислень і функціональної організації машин, і тому штучні інтелекти можуть досягнути певного рівня свідомості. Інші дослідники стверджують, що істинна свідомість є властивістю біологічних систем і не може бути розроблена в машині. Ця дискусія є важливою і вимагає подальших досліджень. **Питання про моральність штучного інтелекту** також викликає значний інтерес. Які моральні принципи і правила мають застосовуватися до штучних інтелектів? Чи можуть такі машини мати власні моральні переконання, і чи можуть вони розвивати етичну поведінку?[2] Ці питання стосуються питань відповідальності за дії штучних інтелектів та їх впливу на суспільство. Перспектива їхньої моральної поведінки виправляє необхідність створення етичних стандартів і правил для розробки та використання.

Розвиток штучного інтелекту породжує насущні питання, пов'язані з **етикою та моральністю автономних систем**. Справа в тому, що зростання рівня автономії таких комп'ютерів дозволяє їм приймати рішення без прямого втручання людини, і це породжує низку етичних проблем. Насамперед виникає питання про встановлення моральних принципів для роботів і комп'ютерів. Чи повинні штучні інтелекти виконувати інструкції та завдання, незалежно від їх морального характеру? Чи може існувати загальний набір моральних норм, які обов'язково повинні враховуватися автономними системами, навіть коли вони діють без контролю людини?[1] Ці питання ставлять перед філософами завдання розробки етичних стандартів, які б визначали моральні обмеження для нових інтелектуальних систем. В той час важливим є питання про можливість моральних переконань у машин. Чи можуть вони мати власні моральні переконання, або вони обмежені лише виконанням програмованих правил?[4] Це питання відкриває широкий спектр можливостей і викликів. Якщо машини мають моральні переконання, то це відкриває додаткові етичні питання щодо того, як ці переконання формуються, і чи можуть вони бути сумісними з моральними переконаннями людей.

Екзистенційні аспекти штучного інтелекту представляють собою цікавий і складний об'єкт філософського дослідження. Ця сфера філософії ставить перед нами ряд важливих питань, які

вимагають уважного аналізу та рефлексії. Виникає питання про сутність існування штучних інтелектів. Чи можуть вони мати свою власну сутність, або вони лише інструментами, створеними для виконання завдань, сформульованих людьми?[6] Це питання має важливий філософський аспект, оскільки визначення сутності існування може впливати на спосіб, яким ми їх сприймаємо і взаємодіємо з ними. До того ж, важливим є питання про цілі та значення штучного інтелекту. Чи мають вони власні цілі та значення, чи вони обмежені лише виконанням завдань, які ми надаємо їм? Це питання стосується моральних аспектів розробки і використання штучного інтелекту, а також впливає на наше сприйняття самих себе та їх місця в нашому суспільстві.

Висновок

Філософські проблеми, пов'язані з штучним інтелектом, представляють собою важливий аспект сучасного філософського дослідження, що розширює горизонти нашого розуміння технологій, суспільства та нашої власної існувальної сутності. Розглядаючи інтелектуальні системи з різних філософських сторін, ми стикаємося з численними етичними, онтологічними та екзистенційними питаннями, які вимагають глибокого аналізу та рефлексії. Вивчення цих проблем важливо для того, щоб розуміти роль штучного інтелекту в сучасному світі і приймати обґрунтовані рішення щодо їхнього розвитку та використання. Філософія допомагає нам визначити аспекти цих технологій і забезпечити їхню гармонійну інтеграцію в сучасне суспільство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <https://ts2.space/uk/роль-штучного-інтелекту-у-розвитку-фі/>
2. https://uk.wikipedia.org/wiki/Філософія_штучного_інтелекту
3. <https://universum.lviv.ua/magazines/universum/2016/6/shtuch-int.html>
4. <https://www.radiosvoboda.org/a/shtuchnyi-intelekt-zagrozy-i-mozhlyvisti/31145992.html>
5. <https://chat.openai.com>
6. https://uk.wikipedia.org/wiki/Штучний_інтелект

Немировська Дар'я Олександрівна – студентка групи ІБКС-22б, Факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: nemyrovskadaria@gmail.com

Науковий керівник: **Головашенко Ірина Олегівна** — канд. філос. наук, доцент кафедри філософії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: irolho@gmail.com

Nemyrovska Daria Oleksandrivna - student of group 1BKS-22b, Faculty of Information Technology and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: nemyrovskadaria@gmail.com
Scientific Supervisor: **Holovashenko Iryna** — PhD, Associated professor of the Department of Philosophy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: irolho@gmail.com